

MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, dnia 30 maja 2016 r.

BKO.II.0842.9.1.2016.ZGK.AW
(BKO-II.0842.7.2.2015.ZGK.AW)

Pan
Mariusz Kasprzyk
Dyrektor
Centrum Obsługi Projektów Europejskich
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych
ul. Rakowiecka 2A
02-517 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie § 9 Porozumienia zawartego w dniu 9 stycznia 2014 roku pomiędzy Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej, a Centrum Obsługi Projektów Europejskich Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w sprawie realizacji Europejskiego Funduszu na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich na lata 2007-2013, w dniach od 08 do 22 grudnia 2015 r. została przeprowadzona kontrola planowa realizacji postanowień ww. Porozumienia¹.
Celem kontroli była:

- ocena prawidłowości realizacji w 2014 roku, przez Centrum Obsługi Projektów Europejskich, zadań wynikających z Porozumienia - na podstawie projektu pod nazwą: „Dobry start w zasięgu ręki! - 3” [umowa finansowa numer 19/10/EFI/2013

---

¹ Porozumienie zawarte w Warszawie w dniu 09 stycznia 2014 r. w sprawie realizacji Europejskiego Funduszu na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich na lata 2007-2013.

z dnia 11 lutego 2014 r. zawarta pomiędzy COPE MSW a Polską Akcją Humanitarną (PAH) wraz z trzema Aneksami do umowy (Program 2013)].²

- ocena prawidłowości dokumentowania kosztów oraz wydatków ujętych we *Wniosku o płatność* oraz zestawieniu wydatków za dany okres sprawozdawczy poniesionych w ramach projektu pod nazwą „Dobry start w zasięgu ręki! - 3” [umowa finansowa numer 19/10/EFI/2013 z dnia 11 lutego 2014 r.] – dalej zwanego „przedsięwzięciem”.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny Biura Kontroli Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w składzie: Zdzisława Grażyna Kulesza, główny specjalista i Anna Wasylewska, główny specjalista, na podstawie upoważnień nr: BKO-IV.0160.387.2015 i BKO-IV.0160.388.2015 z dnia 4 grudnia 2015 r. wydanych przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Czynności kontrolne odbyły się w siedzibie COPE MSW w Warszawie przy ul. Rakowieckiej 2a. Fakt przeprowadzenia kontroli został odnotowany w Księżce kontroli pod nr 18/2015.

W wyniku przeprowadzonej kontroli działalność jednostki w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Na powyższą ocenę ogólną składają się następujące ustalenia kontroli:

- I. W zakresie prawidłowości dokumentowania kosztów oraz wydatków ujętych we *Wniosku o płatność* oraz zestawieniu wydatków za dany okres sprawozdawczy poniesionych w ramach projektu pod nazwą „Dobry start w zasięgu ręki! - 3” [umowa finansowa numer 19/10/EFI/2013 z dnia 11 lutego 2014 r.]:
  1. Umowa finansowa została zawarta w dniu 11.02.2014 r. zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 7) Porozumienia i pkt IV Podręcznika procedur IO³. Umowa z beneficjentem – Fundacją Polska Akcja Humanitarna (PAH) z siedzibą w Warszawie ul. Szpitalna 5/18, dotycząca realizacji projektu pod nazwą „Dobry start w zasięgu ręki! - 3”, została podpisana w dwóch egzemplarzach przez uprawnione osoby: dwóch członków Zarządu Fundacji oraz Dyrektora i Głównego Księgowego COPE MSW. Umowa została sporządzona zgodnie ze wzorem, wytycznymi i wnioskiem projektu. Do umowy zawarto trzy aneksy⁴

² Umowa finansowa numer 19/10/EFI/2013 z dnia 11 lutego 2014 r. wraz z trzema Aneksami do umowy podpisanymi w dn. 16.06.2014 r., 09.04.2014 r., 03.06.2014 r.

³ Podręcznik Procedur Europejskiego Funduszu na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich w ramach Programu ogólnego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”, Instytucja Odpowiedzialna Departament Pomocy i Integracji Społecznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (Warszawa, X.2014 wersja V) wraz z załącznikami – zwanego „Podręcznikiem IO”.

⁴ Aneks Nr 1 podpisany w dniu 16.06.2014 r., zmieniający:

- brzmienie art. 11.9.2 (a) umowy w zakresie zlecenia kontraktów jedynie w przypadku jeżeli dotyczą kategorii F w szacunkowym budżecie przedsięwzięcia i mogą obejmować wykonanie zadań o maksymalnej

w przewidzianym terminie i zgodnie z wymogami określonymi w art. II.13. umowy. Aneksy dotyczyły zmiany szacunkowego budżetu projektu, w tym zmiany wysokości kategorii F (podwykonawstwo), której wysokość określona jest treścią art. II.9.2 umowy. Stwierdzono, że w dwóch aneksach (Aneks nr 2 i Aneks nr 3) nie zamieszczono daty podpisu aneksu przez osoby reprezentujące beneficjenta, co było wymagane treścią i formą aneksu.

2. W treści umowy określono łączny kwalifikowany koszt przedsięwzięcia na kwotę 1.136.964,88 PLN, koszty pośrednie to maksymalnie 7% łącznych kwalifikowanych kosztów bezpośrednich, ale nie więcej niż 74.380,88 PLN. COPE było zobowiązane do przekazania kwoty maksimum 966.420,15 PLN stanowiącej równowartość 85% (w tym 75% EFI oraz 10% budżetu państwa) łącznych kosztów. Termin realizacji przedsięwzięcia określono od 01.01.2014 r. do 30.06.2015 r., tj. 18 miesięcy. Projekt w całości skierowany był do obywateli państw trzecich w oparciu o zaplanowane działania zgodne z Celem operacyjnym nr 3 „Tworzenie oferty integracyjnej dla obywateli państw trzecich” Programu rocznego 2013. Oferta integracyjna obejmowała m.in. poradnictwo (socjalne, zawodowe, prawne), kursy i szkolenia (w tym kursy języka polskiego, kursy języków obcych, szkolenia zawodowe) oraz działania edukacyjne (m.in. spotkania ze specjalistami z różnych dziedzin)⁵.
3. Zgodnie z terminem określonym w art. I.4.1. umowy, wniosek beneficjenta o pierwszą płatność zaliczkową wpłynął do COPE MSW w dniu 04.03.2014 r. Wnioskowana kwota wydatków kwalifikowanych objętych wnioskiem wyniosła 676.494,11 zł, co stanowiło 70% kwoty dofinansowania (966.420,15 zł). Wniosek o płatność zawierał oświadczenie

---

wartości (w sumie) 253.300,00 PLN;

- załącznik nr 1 do umowy „Szacunkowy budżet projektu” na „zmodyfikowany Szacunkowy budżet przedsięwzięcia” stanowiący załącznik nr 1 do Aneksu nr 1.

Aneks Nr 2 podpisany w dniu 09.04.2015 r., zmieniający:

- brzmienie art. II.9.2 (a) umowy w zakresie zlecenia kontraktów jedynie w przypadku jeżeli dotyczą kategorii F w szacunkowym budżecie przedsięwzięcia i mogą obejmować wykonanie zadań o maksymalnej wartości (w sumie) 255.300,00 PLN;

- załącznik nr 1 do umowy „Szacunkowy budżet projektu” na „zmodyfikowany Szacunkowy budżet przedsięwzięcia” stanowiący załącznik nr 1 do Aneksu nr 2.

Zmiany wprowadzone Aneksem nr 2 weszły w życie z dniem 01.04.2015 r.

Aneks Nr 3 podpisany w dniu 03.06.2015 r., zmieniający:

- brzmienie art. II.9.2 (a) umowy w zakresie zlecenia kontraktów jedynie w przypadku, jeżeli dotyczą kategorii F w szacunkowym budżecie przedsięwzięcia i mogą obejmować wykonanie zadań o maksymalnej wartości (w sumie) 257.880,00 PLN;

- załącznik nr 1 do umowy „Szacunkowy budżet projektu” na „zmodyfikowany Szacunkowy budżet przedsięwzięcia” stanowiący załącznik nr 1 do Aneksu nr 3.

Zmiany wprowadzone Aneksem nr 3 weszły w życie z dniem 01.06.2015 r.

⁵ „Formularz wniosku o otrzymanie dofinansowania „Polskiej Akcji Humanitarnej.

beneficjenta – reprezentowanego przez Dyrektora Centrum Pomocy Uchodźcom i Repatriantom PAH, że informacje zawarte we wniosku są zgodne z prawdą, a kwoty wykazane we wniosku są zgodne z zatwierdzoną umową finansową oraz budżetem projektu. Zgodnie z warunkami przepisów dotyczących zaliczki, o których mowa w art. I.4.1 i art. II.15.1 umowy, beneficjent przedłożył weksel gwarancyjny in blanco na rzecz COPE MSW oraz deklarację wekslową z dnia 11.03.2014 r. Wniosek o płatność zaliczki został w dniu 10.03.2014 r. poddany przez COPE weryfikacji pod względem formalno-rachunkowym⁶, zgodnie z terminem określonym umową, tj. do 10 dni roboczych od daty jego otrzymania. W dniu 21.03.2014 r. COPE poinformowało beneficjenta o akceptacji wniosku o pierwszą płatność zaliczkową i skierowaniu płatności w kwocie 676.494,11 zł do realizacji niezwłocznie po otrzymaniu środków z rezerwy celowej budżetu państwa⁷. COPE w dwóch transzach przekazało zaliczki na rachunek bankowy beneficjenta: pierwsza płatność nastąpiła w dniu 03.04.2014 r. w wysokości 79.587,54 zł⁸ (paragraf 2002⁹), a druga w dniu 24.04.2014 r. w wysokości 596.906,57 zł¹⁰ (w ramach rezerwy celowej nr 84/36188; paragraf 2001¹¹). Stosownie do przepisów art. I.4.1. umowy, warunki płatności dopuszczały możliwość opóźnienia w przekazaniu zaliczki w przypadku niewpłynięcia na konto COPE środków na finansowanie w ramach Europejskiego Funduszu na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich (EFI). Druga część zaliczki została wypłacona po wydaniu decyzji Ministra Finansów z dnia 16.04.2014 r.¹² uruchamiającej środki rezerwy celowej oraz zmianie planu budżetowego COPE MSW z dnia 17.04.2014 r.¹³

4. Stwierdzono, że kwoty płatności zaliczkowych 79.587,54 zł i 596.906,57 zł zaewidencjonowano w księgach rachunkowych COPE w prawidłowych wysokościach i terminach¹⁴.
5. Zgodnie z warunkami umowy finansowej określonymi w art. I.4.3, PAH dokonał zwrotu środków niewykorzystanych do końca roku kalendarzowego 2014 - w dniu 31.12.2014 r.

⁶ Lista kontrolna Nr 1 – Część II – weryfikacja formalno-rachunkowa, data weryfikacji: 10.03.2014.

⁷ Pismo podpisane wz. Dyrektora COPE MSW z dn. 21.03.2014 znak: COPE-AM.4320.355.1.6/DI.-SR/2014.

⁸ Wyciąg bankowy NBP nr 34 z dnia 03.04.2014.

⁹ Dofinansowanie krajowe.

¹⁰ Wyciąg bankowy NBP nr 42 z dn. 24.04.2014.

¹¹ Dofinansowanie unijne.

¹² Decyzja w sprawie zmian w budżecie państwa na 2014 r. (MF/IP06/000955/2BP/84/MWH/2014/36188).

¹³ MSW Departament Budżetu znak: DB-B-0333-13-9/2014.

¹⁴ Wydruk z systemu Program Finance Premium 10.2.0 firmy Wolters Kluwer SA – analityka kont : 03.04.2014 r. poz. 12 kwota 79.587,54 zł po stronie Wn konta nr 224-04-754-75495-2002-05 „Rozliczenie dotacji budżetowych – Polska Akcja Humanitarna”; 24.04.2014 poz. 12 kwota 596.906,57 zł po stronie Wn konta nr 224-04-754-75495-2001-05 „Rozliczenie dotacji budżetowych – Polska Akcja Humanitarna”.

kwoty 71.471,74 zł¹⁵ i 9.529,57 zł¹⁶, a COPE dokonało stosownych zapisów w księgach rachunkowych. Z przedłożonych dokumentów wynika, że ponowne zasilenie środkami finansowymi, zwróconymi w 2014 roku przez PAH, zostało dokonane w dniu 03.02.2015 r. w wysokości 71.471,74 zł¹⁷.

6. Wniosek o płatność końcową wpłynął do COPE w dniu 31.08.2015 r., tj. w ciągu dwóch miesięcy od dnia zakończenia przedsięwzięcia, stosownie do postanowień art. I.5 umowy finansowej. Do wniosku załączono dokumenty wymagane art. II.15.3 umowy:
- raport końcowy z realizacji przedsięwzięcia;
  - końcowe oświadczenie finansowe z faktycznie poniesionych kosztów możliwych do pokrycia z EFI oraz budżetu państwa obejmujące: zbiorcze zestawienie wydatków na tle budżetu, szczegółowe zestawienie wydatków w poszczególnych kategoriach budżetu, kopie dowodów zapłaty zobowiązań, potwierdzonych za zgodność z oryginałem (listy płac, karty czasu pracy personelu, faktury, rachunki),
  - oświadczenie ogólne¹⁸,
  - oświadczenie o kwalifikacji VAT¹⁹,
  - oświadczenie o kosztach pośrednich²⁰,
  - interpretację Urzędu Skarbowego o kwalifikowalności VAT²¹.
7. Z wniosku beneficjenta o płatność końcową wynika, że PAH zawniioskował o płatność końcową w wysokości 281.780,31 zł. Szacunkowy budżet ogółem w wysokości 1.136.964,88 zł nie został przekroczony i zamknął się kwotą ogółem 1.127.381,67 zł, co stanowiło 99,16% planowanego budżetu. Koszty bezpośrednie ogółem nie przekroczyły kosztów planowanych w wysokości 1.062.584,00 zł i zamknęły się kwotą 1.053.627,73 zł. Wydatki na koszty pośrednie wyniosły 73.753,94 zł i były niższe od określonych w art. I.3.2. umowy (74.380,88 zł). Zrealizowane wydatki w ramach

¹⁵ Wydruk z systemu Program Finanse Premium 10.2.0 firmy Wolters Kluwer SA – analityka kont : 31.12.2014 r. poz. 13 kwota 71.471,74 zł po stronie MA konta nr 224-04-754-75495-2001-05 „Rozliczenie dotacji budżetowych – Polska Akcja Humanitarna”.

¹⁶ Wydruk z systemu Program Finanse Premium 10.2.0 firmy Wolters Kluwer SA – analityka kont : 31.12.2014 r. poz. 16 kwota 9.529,57 zł po stronie MA konta nr 224-04-754-75495-2002-05 „Rozliczenie dotacji budżetowych – Polska Akcja Humanitarna”.

¹⁷ Wydruk z systemu Program Finanse Premium 10.2.0 firmy Wolters Kluwer SA – analityka kont : 03.02.2015 r. poz. 55 kwota 71.471,74 zł po stronie WN konta nr 224-04-754-75495-2001-05 „Rozliczenie dotacji budżetowych – Polska Akcja Humanitarna”.

¹⁸ Oświadczenie z dnia 27.08.2015 podpisane przez Prezesa i członka Zarządu PAH.

¹⁹ Oświadczenie o kwalifikacji VAT z dnia 27.08.2015 podpisane przez Prezesa i członka Zarządu PAH.

²⁰ Oświadczenie o kosztach pośrednich z dnia 27.08.2015 podpisane przez Prezesa i członka Zarządu PAH.

²¹ Interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie z dnia 23 stycznia 2014 r. znak: IPPP1/443-46/14-2/EK, dotycząca wydania pisemnej interpretacji przepisów prawa podatkowego dotyczącej podatku od towarów i usług w zakresie możliwości odzyskania podatku naliczonego w związku z realizacją projektu (...) 19/10/EFI/2013.

kategorii F „Podwykonawstwo” wyniosły 248.535,27 zł i nie przekroczyły kwoty założonej w szacunkowym budżecie przedsięwzięcia (257.880,00 zł).

Wkład beneficjenta końcowego oraz partnerów projektu wyniósł 137.789,31 zł (planowano 170.544,73 zł). Wkład osób trzecich wyniósł 31.308,94 zł²², zaś szacunkowy budżet nie przewidywał wydatków z tytułu wkładu osób trzecich. W świetle powyższego COPE skierowało pismo do beneficjenta w dniu 18.11.2015 r. z prośbą o sporządzenie oświadczenia określającego wysokość wkładu osób trzecich²³. Przedmiotowe oświadczenie PAH przekazał w dniu 24.11.2015 r.

8. COPE zweryfikowało poprawność przygotowania raportu merytorycznego z realizacji projektu (raportu końcowego) w dniu 22.09.2015 r.²⁴ i przystąpiło do weryfikacji sposobu realizacji zapisów art. II.9.1 umowy finansowej – „Zawieranie kontraktów” w zakresie przeprowadzenia procedur przetargowych. W tym celu poproszono beneficjenta o przedłożenie dokumentów i informacji uzupełniających w przedmiotowym zakresie²⁵, i korespondencja w tej sprawie była prowadzona do 10.12.2015 r. W konsekwencji COPE zaakceptowało przedstawione wyjaśnienia²⁶.
9. W dniu 18.11.2015 r. COPE na podstawie listy sprawdzającej dokonało weryfikacji formalno-rachunkowej²⁷ wniosku o płatność końcową. W tym samym dniu zwrócono się pisemnie²⁸ do beneficjenta o przedłożenie dodatkowych dokumentów i informacji m.in. w zakresie:
  - sporządzenia oświadczenia określającego wysokość wkładu osób trzecich;
  - sporządzenia oświadczenia, iż w ramach przedstawionych dowodów zapłaty, zostały ujęte wszystkie składki pracowników rozliczanych w ramach projektu w okresie 01.01.2014-15.07.2015 r.;
  - dokonania korekt w związku z występującymi rozbieżnościami i różnicami w poszczególnych kategoriach zestawienia wydatków (kategoria A – Koszty personelu, kategoria C – sprzęt, urządzenia, kategoria D-nieruchomości, kategoria E –

²² Oświadczenie z dnia 24.11.2015 r. koordynatora projektu PAH dot. kwot wkładów własnych w ramach projektu.

²³ Pismo COPE-AM.4320.355.1.35.2015/DK.

²⁴ Lista kontrolna nr 1 do realizacji wniosku o płatność w ramach EFI (płatność końcowa), część I – weryfikacja merytoryczna.

²⁵ m.in. pismo COPE-AM.4320.355.1.33.2015/KJ z dn. 16.09.2015 odpowiedź PAH z dn. 10.12.2015

²⁶ Lista kontrolna nr 1 do realizacji wniosku o płatność w ramach EFI (płatność końcowa)- część I – weryfikacja merytoryczna lp. 4 – odrębna adnotacja: „10/12/2015 beneficjent przedstawił wyjaśnienia. Brak uwag do przeprowadzonej procedury”.

²⁷ Lista kontrolna nr 1 do realizacji wniosku o płatność w ramach EFI (płatność końcowa)- część II – weryfikacja formalno-rachunkowa.

²⁸ Pismo COPE-AM.4320.355.1.35.2015/DK.

- towary konsumpcyjne, zaopatrzenie i usługi ogólne, kategoria F – podwykonawstwo, kategoria I – szczegółowe wydatki związane z grupami docelowymi);
- uzupełnienia dokumentów księgowych w poszczególnych kategoriach (kategoria A – Koszty personelu, kategoria B – koszty podróży i utrzymania, kategoria C – sprzęt, urządzenia, kategoria D – nieruchomości, kategoria I – szczegółowe wydatki związane z grupami docelowymi).

W odpowiedzi na pismo COPE w dniu 01.12.2015 r. PAII przekazał wymagane wyjaśnienia, oświadczenia, dokonał korekt i uzupełnił braki w dokumentacji finansowej oraz załączył kopie dokumentacji (załączniki 1-24).

10. W związku z faktem, że procedura weryfikacji formalno-rachunkowej wniosku o płatność końcową beneficjenta była dokonywana przez COPE w czasie przeprowadzania kontroli, Zespół Kontrolny w dniu 17.12.2015 r. skierował pismo²⁹ do Dyrektora COPE MSW o wyjaśnienie, w jakim dniu wniosek o płatność końcową PAII został przekazany do Zespołu Rozliczeń Kontroli Finansowej w celu przeprowadzenia weryfikacji formalno-rachunkowej. Dyrektor wyjaśnił, że *„Wniosek o płatność końcową został przekazany formalnie 10.12.2015 r. W celu przyspieszenia weryfikacji formalno-rachunkowej wniosku o płatność była ona prowadzona równoległe z Zespołem Azylu i Migracji. Pracownik Zespołu Rozliczeń i Kontroli Finansowej rozpoczął faktyczną weryfikację wniosku w dniu 4.11.2015 r. W dniu 19.11.2015 r. zostało przesłane do beneficjenta pismo nr COPE-AM.4320.355.1.35.2015/DK (datowane: 18.11.2015 r.)”*³⁰.

Odnośnie weryfikacji formalno-rachunkowej wniosku o płatność z dn. 31.08.2015 r., trwającej w okresie od 31.08.2015 do 15.12.2015 Dyrektor COPE wyjaśnił, że *„Pracownik Zespołu Rozliczeń i Kontroli Finansowej rozpoczął weryfikację wniosku w dniu 4.11.2015 r. W dniu 19.11.2015 r. zostało przesłane do beneficjenta pismo nr COPE-AM.4320.355.1.35.2015/DK z dnia 18.11.2015 r. Pismo z wyjaśnieniami i uzupełnieniami beneficjenta z dnia 1.12.2015 r. wpłynęło do COPE MSW zgodnie z proceduralnym terminem tj. 2.12.2015 r. Wyjaśnienia wraz z uzupełnieniami zostały zweryfikowane w proceduralnym terminie. Lista weryfikacji formalno-rachunkowej została wykonana i zatwierdzona w dniu 15.12.2015 r. Płatność końcowa została zrealizowana w dniu 16.12.2015 r.”*³¹.

²⁹ Pismo Zespołu Kontrolnego z dnia 17.12.2015 pkt. 1.

³⁰ Notatka z dnia 18.12.2015 r. – pkt. 1, podpisana przez Dyrektora COPE MSW.

³¹ Notatka z dnia 18.12.2015 r. – pkt. 2, podpisana przez Dyrektora COPE MSW.

Stwierdzono, że we „Wniosku beneficjenta o płatność” z dn. 31.08.2015 r., złożonego w dn. 01.12.2015 r. dokonano odrębnych korekt wnioskowanych kwot:

- kwotę wniosku o płatność końcową 281.854,41 zł poprawiono na kwotę 281.780,31 zł;

- wysokość kosztów kwalifikowanych: 1.127.468,94 zł, w tym:

✓ WWPE: kwotę 845.601,67 zł poprawiono na 845.536,25 zł,

✓ z budżetu państwa: kwotę 112.746,85 zł zmieniono na 112.738,17 zł,

✓ z PAH: kwotę 169.120,42 zł zmieniono na 169.107,25 zł;

- wysokość kwoty wnioskowanej w PLN: 281.854,41 zł zmieniono na 281.780,31 zł.

W notatce Dyrektora COPE z dnia 18.12.2015 r. adresowanej do Zespołu Kontrolnego wyjaśniono, że „*Wszystkich odrębnych korekt kwot we wniosku o poświadczenie wydatków dokonał pracownik Zespołu Rozliczeń i Kontroli Finansowej – (...) w dniu 15.12.2015 r. Wniosek o płatność wraz z formalno-rachunkową listą sprawdzającą został zatwierdzony w dniu 15.12.2015 r. Korekty dotyczyły ujednoczenia kwoty wnioskowanej (i dostosowania do niej pozostałych kwot) z ostateczną wersją zestawienia wydatków z dnia 1.12.2015r.*”³² Odrębne korekty zostały naniesione jednostronnie przez COPE na wniosku o płatność końcową oraz w zestawieniu wydatków kwalifikowanych, na podstawie dokumentacji uzupełniającej otrzymanej od beneficjenta w trakcie weryfikacji wniosku o płatność. Odrębne korekty na wyżej wymienionym dokumencie opatrzone były jedynie parafą pracownika COPE. Stanowiło to niezgodność z wymaganiami określonymi w rozdz. 5.2 „*Podręcznika dla beneficjenta projektów...*”³³, zgodnie z którym zestawienie wydatków kwalifikowanych powinno być podpisane przez upoważnioną u beneficjenta osobę i przesłane do ID w oryginale. Do czasu zakończenia czynności kontrolnych wyżej wymienionego zestawienia, skorygowanego również przez beneficjenta, nie przedłożono. W związku z tym ostateczne zestawienie wydatków kwalifikowanych, stanowiące podstawę do realizacji wniosku o płatność końcową, powinno być potwierdzone również przez beneficjenta.

11. W dniu 15.12.2015 r. dokonano zatwierdzenia listy sprawdzającej po weryfikacji formalno-rachunkowej wniosku o płatność końcową, poprzez złożenie podpisów pracowników Zespołu Rozliczeń i Kontroli Finansowej³⁴. Kwota płatności końcowej wyniosła 281.780,31 zł.

---

³² Notatka z dnia 18.12.2015 r. – pkt. 4, podpisana przez Dyrektora COPE MSW.

³³ Rozdz. 5.2 „Potwierdzanie dokumentów” Podręcznika dla beneficjenta projektów...”

³⁴ Wyliczenie kwoty do zapłaty.

12. W dniu 16.12.2015 r. sporządzono dyspozycję i zaakceptowano płatności końcowe w kwotach 248.629,68 zł (§2001) oraz 33.150,63 zł (§2002) w ramach projektu nr 19/10/EFI/2013 pod nazwą „Dobry Start w zasięgu ręki! -3”³⁵ i wygenerowano zlecenie płatnicze z rachunku bankowego Zleceniodawcy na rachunek beneficjenta w kwocie 281.780,31 zł. W tym samym dniu COPE poinformowało PAH o akceptacji wniosku o płatność końcową przesyłając w załączeniu skorygowany wniosek o płatność końcową oraz skorygowany fragment zestawienia wydatków³⁶.
13. Stwierdzono, że płatność końcową z umowy nr 19/10/EFI/2013 w kwotach 248.629,68 zł³⁷ oraz 33.150,63 zł³⁸ zacwidencjonowano w dniu 16.12.2015 r. w księgach rachunkowych COPE w prawidłowych wysokościach.
14. Szczegółowym badaniem objęto prawidłowość dokumentowania kosztów oraz wydatków ujętych we *Wniosku o płatność końcową*, który wpłynął do Instytucji Delegowanej w dniu 31 sierpnia 2015 roku. Z zestawienia zrealizowanych wydatków, poniesionych w ramach projektu pod nazwą „Dobry start w zasięgu ręki – 3” realizowanego na podstawie umowy finansowej nr 19/10/EFI/2013 z dnia 11 lutego 2016 roku wynika, że koszty bezpośrednie zamknęły się ogólną kwotą 1.053.627,73 zł. Analizie poddano także dokumenty księgowe, dokumentujące poniesione wydatki w łącznej kwocie 143.993,94 zł³⁹, co stanowiło 13,7% ogółu kosztów bezpośrednich. Natomiast w poszczególnych kategoriach wydatków procentowy udział badanej dokumentacji był zróżnicowany.

I tak dokumentacja dotycząca:

- ✓ kosztów personelu była zbadana w 13,7% ogółu kosztów poniesionych z tytułu zatrudnienia koordynatorów projektów, koordynatorów wojewódzkich, koordynatorów finansowych, pracowników socjalnych, specjalistów ds. działań integracyjnych, księgowych, pomocy biurowych, administratorów strony, doradców

³⁵ poprzez złożenie podpisów przez pracowników S-SF-ZFA/K-SF/ZFA i K-ZFA/GK na dokumencie „Dane do przelewu”.

³⁶ Pismo COPE-AM.4320.355.1.37.2015/DK wraz z załączonymi plikami w PDF –korekta wniosku i korekta zestawienia wydatków.

³⁷ Wydruk z systemu Program Finanse Premium 10.2.0 firmy Wolters Kluwer SA – analityka kont : 16.12.2016 poz. 8 kwota 248.629,68 zł po stronie Wn konta nr 224-04-754-75495-2001-05 „Rozliczenie dotacji budżetowych – Polska Akcja Humanitarna”.

³⁸ Wydruk z systemu Program Finanse Premium 10.2.0 firmy Wolters Kluwer SA – analityka kont : 16.12.2016 poz. 9 kwota 33.150,63 zł po stronie Wn konta nr 224-04-754-75495-2002-05 „Rozliczenie dotacji budżetowych – Polska Akcja Humanitarna”.

³⁹ Zestawienie dokumentów księgowych wybranych do badania prawidłowości dokumentowania poniesionych wydatków.

prawnych, doradców zawodowych, lektorów języka i kultury polskiej, psychologów, instruktorów zajęć komputerowych;

- ✓ kosztów podróży i utrzymania była zbadana w 20,5% ogółu kosztów poniesionych z tytułu podróży, diet i noclegów,
- ✓ zakupu komputerów i skanera była zbadana w 73,6% ogółu poniesionych kosztów zakupu urządzeń,
- ✓ wynajmu nieruchomości była zbadana w 14,4 % kosztów poniesionych na opłacenie czynszu,
- ✓ zakupu towarów konsumpcyjnych i materiałów edukacyjnych związanych ze spotkaniami informacyjnymi i integracyjnymi, opłaty za media, koszty opłacenia świetlic, była zbadana w 16,8 % ogółu kosztów dotyczących zakupu towarów konsumpcyjnych, zaopatrzenia i usług ogólnych,
- ✓ zakupu usług u podwykonawców dotyczących prowadzenia kursów języka polskiego i języków obcych, kursów i szkoleń zawodowych, udzielania porad prawnych, opłacenia lektorów języka i kultury polskiej, specjalistów uczestniczących w spotkaniach informacyjno-edukacyjnych, psychologów i doradców zawodowych była zbadana w 8,3% ogółu kosztów podwykonawstwa,
- ✓ przygotowania i produkcji materiałów promocyjnych była zbadana w całości,
- ✓ wydatków związanych ze spotkaniami integracyjnymi była zbadana w 36,7% kosztów poniesionych na poszczególne wydatki grup docelowych.

Z analizy zestawienia faktycznie poniesionych wydatków wynika, że koszty bezpośrednie dotyczące realizacji projektu pod nazwą „Dobry start w zasięgu ręki – 3” zamknęły się łączną kwotą 1.053.627,73 zł i były niższe od planowanych w budżecie o 8.956,27 zł. W poszczególnych kategoriach wydatków różnice pomiędzy zrealizowanymi wydatkami, a planowanymi przedstawiały się następująco:

- ✓ koszty personelu (kat. A) wyniosły 686.937,73 zł i były niższe o 1.168,21 zł od szacunkowych kosztów budżetu;
- ✓ koszty podróży i utrzymania (kat. B) wyniosły 4.341,86 zł i były niższe o 389,14 zł od zaplanowanych;
- ✓ koszty zakupu sprzętu i urządzenia (kat. C) wyniosły 9.462,06 zł i były wyższe o 6,94 zł od kosztów szacunkowych;
- ✓ koszty związane z nieruchomościami (kat. D) wyniosły 36.560,72 zł i były niższe od planowanych o 380,72 zł;

- ✓ koszty towarów konsumpcyjnych, zaopatrzenia i usług ogólnych (kat. E) wyniosły 44.440,70 zł i były wyższe od zaplanowanych o 4.757,00 zł;
- ✓ koszty podwykonawstwa (kat. F) wyniosły 248.535,27 zł i były niższe od zaplanowanych w budżecie o 9.344,73 zł;
- ✓ koszty wynikające bezpośrednio z wymogów związanych ze współfinansowaniem unijnym (kat. G) wyniosły 276,75 zł i były wyższe od zaplanowanych o 16,75 zł;
- ✓ szczególne wydatki związane z grupami docelowymi (kat. I) wyniosły 23.067,70 zł i były wyższe od zaplanowanych o 1.067,70 zł.

W toku kontroli ustalono, że stosownie do wymogów⁴⁰ koszty ponoszone w ramach projektu były udokumentowane fakturami VAT lub dokumentami księgowymi o równorzędnej wartości dowodowej, między innymi takimi dokumentami jak: listy płac oraz delegacje krajowe wraz z załącznikami w postaci faktur/rachunków oraz biletów.

Dokumenty księgowe dokumentujące koszty projektu były właściwie opisane. Z opisu wynikał związek z projektem. Opisy były sporządzone na dokumentach księgowych i zawierały m.in.:

- ✓ nr lub tytuł projektu;
- ✓ informację o kwocie wydatków kwalifikowanych w ramach projektu;
- ✓ krótki opis bezpośredniego związku poniesionego kosztu z realizacją danego projektu;
- ✓ nazwę kategorii budżetowej, której wydatek dotyczył;
- ✓ informację, że projekt był współfinansowany z Europejskiego Funduszu na Rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich oraz budżetu państwa;
- ✓ informację o poprawności merytorycznej oraz formalno-rachunkowej.

II. W zakresie prawidłowości realizacji w 2014 roku, przez Centrum Obsługi Projektów Europejskich, zadań wynikających z Porozumienia - na podstawie projektu pod nazwą: „Dobry start w zasięgu ręki! - 3” [umowa finansowa numer 19/10/EFI/2013 z dnia 11 lutego 2014 r. zawarta pomiędzy COPE MSW, a Polską Akcją Humanitarną (PAH) wraz z trzema Aneksami do umowy (Program 2013)]:

1. Zapewniono spójność i komplementarność współfinansowania w ramach Funduszu względem współfinansowania w ramach innych stosownych instrumentów finansowych

⁴⁰ Podręcznik dla beneficjenta projektów realizowanych w trybie konkursowym zgodnie z nowymi zasadami kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich na lata 2007-2013 oraz Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców i Europejskiego Funduszu Powrotów Imigrantów na lata 2008-2013, rozdział 3. Kwalifikowalność wydatków,

krajowych i wspólnotowych. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora COPE MSW z dnia 11.12.2015 r. „Podczas przygotowywania programu wieloletniego trwały uzgodnienia z Ministerstwem Rozwoju Regionalnego (MRR) odpowiedzialnym za wdrażanie Europejskiego Funduszu Społecznego oraz z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji odpowiedzialnym za Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców. W wyniku spotkań z MRR ustalono, że każdy beneficjent ostateczny otrzymujący wsparcie w ramach EFI będzie podpisywał deklarację o niekorzystaniu z takiej samej pomocy w ramach EFS.

W odniesieniu do Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców ustalono linie rozdziału między funduszami, które zostały uwzględnione w dokumentach programowych (fundusze obejmują wsparciem różne grupy docelowe). COPE MSW pełniąc funkcję Instytucji Delegowanej dla EFI i EFS ma możliwość weryfikacji zakresu udzielonego wsparcia w obu funduszach.

Ponadto, podczas naboru wniosków, wnioskodawca wskazuje komplementarność projektu proponowanego do dofinansowania z EFI z innymi działaniami na poziomie regionalnym, krajowym lub Wspólnotowym. Opis dotyczący komplementarności był oceniany podczas oceny merytorycznej wniosku.”

W świetle powyższego COPE MSW wywiązał się z obowiązku wynikającego z § 3 ust. 1 pkt 9 Porozumienia.

2. W odniesieniu do projektu nr 19/10/2013/EFI przeprowadzono wizytę monitorującą projekt pod względem merytorycznym w trakcie trwania projektu i zredagowano raport z monitoringu merytorycznego i finansowego. Podczas weryfikacji wniosku o płatność końcową COPE MSW zwróciło się z prośbą o przedstawienie wyjaśnień dotyczących procedury udzielania zamówień. Odpowiedź wpłynęła 11.12.2015 r., opóźnienie spowodowane było zmianami organizacyjnymi i kadrowymi w PAH. Powyższe działania COPE spełniały wymogi § 3 ust. 1 pkt 10 Porozumienia.
3. W COPE prowadzony jest elektroniczny system ewidencjonowania i przechowywania zapisów księgowych (program „Finanse Premium” 10.2.0 firmy Wolters Kluwer SA), dotyczących każdego z działań w ramach badanego programu rocznego, jak również gromadzone są dane dotyczące realizacji, niezbędne do celów zarządzania finansami, monitorowania, kontroli i oceny, co jest zgodne z § 3 ust. 1 pkt 11 Porozumienia.
4. Beneficjent i inne podmioty (partnerzy) uczestniczące w realizacji działań współfinansowanych z Funduszu zostali zobowiązani do posiadania oddzielnego systemu księgowego lub odpowiedniego kodu księgowego dla wszystkich transakcji

związanych z danym działaniem. Dla kontrolowanej umowy finansowej (zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora COPE z dnia 11.12.2015 r.) realizowanie tego obowiązku weryfikowana była podczas monitoringu finansowego. Podczas monitoringu finansowego beneficjent przedłożył wniosek o nadanie kodu księgowego dla projektu i zdjęć oznakowania sprzętu zakupionego w ramach projektu. Tym samym COPE spełniło wymóg określony § 3 ust. 1 pkt 12 Porozumienia.

5. Istnieją procedury zapewniające przechowywanie wszelkich dokumentów dotyczących wydatków i audytów, wymaganych do zapewnienia odpowiedniej ścieżki audytu zgodnie z wymogami, o których mowa w art. 41 Decyzji Rady. Zgodnie z art. II.19.2 umowy beneficjenci są zobligowani do przechowywania dokumentacji przez okres wskazany w art. 41 Decyzji Rady. Również COPE MSW przechowuje dokumenty przez wskazany okres. W związku z powyższym obowiązek określony w § 3 ust. 1 pkt 14 Porozumienia został wypełniony.
6. Zapewniono, zgodnie z art. II.19.2 umowy, otrzymywanie przez Instytucję Audytową (IA) do celów prowadzenia audytów określonych w art. 28 ust. 1 Decyzji Rady, wszystkich niezbędnych informacji na temat stosowanych procedur zarządzania i projektów współfinansowanych z Funduszu. COPE MSW przekazuje niezbędne informacje na wniosek Instytucji Audytowej. Informację na temat projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich Programu Rocznego 2013 przekazano w dniu 30.11.2015 r. do Ministerstwa Finansów do Departamentu Ochrony Interesów Finansowych Unii Europejskiej⁴¹. W świetle powyższego COPE wypełnia obowiązek określony w § 3 ust. 1 pkt 15 Porozumienia.
7. Zapewniono otrzymywanie przez Instytucję Certyfikującą, do celów poświadczenia, wszystkich niezbędnych informacji na temat procedur i kontroli prowadzonych w odniesieniu do wydatków. Na prośbę Instytucji Certyfikującej COPE MSW przekazuje kwartalne informacje dotyczące przeprowadzonych monitoringów wraz z informacją o zaleceniach i ich wdrożeniu oraz Raporty końcowe z realizacji projektów⁴². Spełnia to wymogi § 3 ust. 1 pkt 16 Porozumienia.
8. W zakresie spełnienia wymogów § 3 ust. 1 pkt 17 Porozumienia dotyczącego sporządzania i przekazania IO sprawozdania z postępów realizacji programów rocznych, deklaracji wydatków do poświadczenia przez jednostkę certyfikującą

---

⁴¹ Pismo znak: COPE.400.6.1.200.2015/PT z dnia 30.11.2015 r.

⁴² Pismo znak: COPE.400.6.1.198.2015/BZ z dnia 15.10.2015 r.

i wniosków o płatność lub, w stosownych przypadkach, deklaracji zwrotu, COPE przekazało wniosek o płatność w dniu 27 marca 2015 r. do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej⁴³ oraz sprawozdanie końcowe z realizacji zadania z dnia 25.03.2015 r.⁴⁴.

9. W odniesieniu do badanego projektu nie stwierdzono występowania nieprawidłowości. Termin złożenia raportu z Programu Rocznego 2013 wyznaczony jest na dzień 31 marca 2016 r., zatem COPE MSW nie przekazywała jeszcze informacji w tym zakresie do IO.

10. Prowadzono działalność informacyjną i doradczą oraz rozpowszechniano wyniki wspieranych działań, zgodnie z wymogami § 3 ust. 1 pkt 19 Porozumienia. W zakresie działalności informacyjnej, dla każdego naboru wniosków COPE MSW organizowało szkolenia dla wnioskodawców i dla beneficjentów.

Podczas trwania naboru, podczas którego do realizacji wybrano projekt nr 19/10/2013/EFI odbyło się szkolenie dla wnioskodawców, w dniu 17.07.2013 – „Przygotowanie wniosku o dofinansowanie w ramach EFIOPT – Program Roczny 2013”. Szkolenie odbyło się w Hotelu Łazienkowskim ul. Słoneczna 37, Warszawa.

Podczas trwania projektu nr 19/10/2013/EFI odbyło się szkolenie dla beneficjentów 02/09/2014 - "Realizacja projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich". Szkolenie odbyło się w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej, ul. Nowogrodzka 1/3/5 Warszawa.

Ponadto strona internetowa COPE MSW: <http://copemsw.gov.pl/fundusze-2007-2013/efi/> zawiera dział poświęcony EFI.

W zakresie działalności doradczej, COPE MSW organizowało szkolenia dla Beneficjentów. Ponadto każdy projekt miał opiekuna merytorycznego, który służył pomocą doradczą beneficjentowi. Beneficjent realizując projekt informował o współfinansowaniu działań z EFI poprzez umieszczanie tej informacji na dokumentach powstałych w projekcie (listy obecności, materiały szkoleniowe, strona internetowa), oznakowaniu biura projektu oraz pomieszczeń, w których odbywały się spotkania dla beneficjentów.

11. W zakresie przeprowadzania kontroli wdrożenia przez beneficjenta końcowego wytycznych, o których mowa w art. 31 ust. 6 Decyzji Rady, COPE wypełniała wymogi § 3 ust. 1 pkt 20 Porozumienia w ten sposób, że realizacja przez Beneficjenta wymogów dotyczących prawidłowego informowania o współfinansowaniu z Funduszu była dokonywana podczas wizyt monitorujących oraz na etapie sprawdzenia wniosku

⁴³ Pismo znak: COPE.400.6.1.185.2014/BZ z dn. 27.03.2015 r.

⁴⁴ Pismo znak: COPE.400.6.1.174.2014/BZ z dn. 25.03.2015 r.

o płatność końcową. W odniesieniu do umowy finansowej nr 19/10/EFI/2013 odbyły się wizyty monitorujące. Podczas wizyty zbadano oznakowanie strony internetowej, dokumentacji powstałej w trakcie realizacji zadania. Sprawdzone również oznakowanie sprzętu i biura.

12. W zakresie odzyskiwania nienależnie wypłaconych kwot oraz nakładania korekt finansowych, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 21 Porozumienia, Dyrektor COPE w piśmie z dnia 11.12.2015 r. poinformował, że *„projekt nr 19/10/2013/EFI jest w trakcie weryfikacji formalno-rachunkowej. W związku z powyższym na dzień dzisiejszy nie można stwierdzić czy dokonane zostaną zwroty nienależnie wypłaconych kwot oraz korekty wydatków”*.
13. COPE MSW wypełniła obowiązek określony w § 7 Porozumienia i przedkładała MPiPS miesięczne sprawozdania merytoryczne z realizacji zadania - w terminie 10 dni po zakończeniu danego okresu sprawozdawczego. Raporty miesięczne do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej były przesyłane faksem oraz w wersji papierowej, i sporządzane były zgodnie ze wzorem stałego formatu raportu miesięcznego oraz zawierały wszystkie niezbędne elementy.

Biorąc powyższe pod uwagę stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

- braku w Aneksie nr 2 i Aneksie nr 3 do umowy finansowej daty przy podpisie przez osoby reprezentujące beneficjenta, co było wymagane treścią i formą aneksu,
- braku potwierdzenia ze strony beneficjenta odrębnych korekt naniesionych jednostronnie przez COPE MSW na zestawieniu wydatków kwalifikowanych, co nie spełniało wymogów określonych w rozdz. 5.2. „Potwierdzanie dokumentów” *Podręcznika dla beneficjenta projektów...*

W związku z ustaleniami kontroli zalecam:

- w przypadku konieczności wprowadzenia zmian skutkujących aneksowaniem umowy finansowej, zachowanie należytej staranności przy podpisywaniu aneksów,
- w kolejnych latach realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych ściśle przestrzeganie procedur wewnętrznych.

z up.
MINISTER
Teresa Tybiszewska
DYREKTOR GENERALNY